

סטלו, גבור

(Sztehlo Gabor) (1909-1974). חסיד אומות העולם הונגרי. ס' היה כומר אוונגלי בבודפשט. בעת השואה ייצג ס' את 'ועדת הרועה הפרוטסטנטי הטוב' (Jo Pasztor) בפני ארגוני רווחה והצלה בין-לאומיים. 'הרועה הפרוטסטנטי הטוב' נוסד במקורו כגוף של יהודים שהמירו דתם לפרוטסטנטיות, אך בהנהגתו של ס' הפך לוועדה שבמחצית השנייה של 1944 התמסרה, בתיאום עם ה'צלב האדום הבין-לאומי', להצלת ילדים יהודים עזובים. בנובמבר 1944, משגבר הטרור נגד היהודים ברחובות בודפשט, החליט ס' להרחיב את שירותי ההצלה שלו, והם ניתנו גם למגוייסיים יהודים שערקו מגודי 'שרות העבודה' בהונגריה, ושביקשו מיקלט. משהחמיר המצור ששמו כוחות הצבא האדום על בודפשט בדצמבר 1944 נפגעו מוסדותיו של ס', ורבים מהם שוב לא יכלו לשמש למגורי אדם. ס' העביר 33 ילדים עם תעודות מזוייפות למרתפי ביתו הפרטי, שבהם הסתתר עם בני משפחתו 20 ימים קשים, בעוד פגזים מתפוצצים ממעל בחילופי האש בין הגרמנים שבקומות העליונות של הבניין ובין הצבא האדום שבמרחק גוש בניינים אחד. עם שחרור בודפשט בידי הסובייטים קיבץ ס' את הילדים, העבירם למגורים חדשים וטיפל בהם, עד שבאו משפחותיהם או ארגונים יהודיים לקחתם. מתוך רגישות לצורכיהם הדתיים של הילדים, דאג ס' לכך שהם יוכלו להשתתף בתפילות בבתי-כנסת שהוקמו מחדש. ניצולים זוקפים לזכותו של ס' את הצלתם של מאות ילדים.

ב-1972 העניק יד ושם לס' את התואר חסיד אומות העולם.